

דְּכוּלֵּהוּ חֲמָא מְאִירי דְּגַדְפִי דְּהוּה אֲתִי וְהוּא אוֹמִי
 אוֹמָא דְשָׁמַע מְאַחֲרִי פְּרַגּוּדָא דְמִלְכָא מְפַקְד בְּכָל
 יוֹמָא וּדְכִיר לְאַיְלָתָא דִּי שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, וּבְעֵט
 בְּעֵיטִין בְּהוּה שַׁעְתָּא בְּתֵלַת מָאָה וְתִשְׁעִין רְקִיעִין,
 וּבְכֵלְהוּ מְרַתְתִין וְזִעִין ^(דף ט"ב) קַמֵּיהּ. וְאוּרִיד דְמַעִין עַל
 דָּא, וְנַפְלִי אֲנִין דְמַעִין רְתִיחִין בְּאַשָּׂא לְגוּ יַמָּא רַבָּא,
 וּמְאַנִין דְמַעִין קָאִים הוּה מְמַנָּא דִימָא וְאַתְקִיִּים
 וְקַדִּישׁ שְׁמִיה דְמִלְכָּא קַדִּישָׁא וְקַבִּיל עֲלֵיה לְמַבְלַע
 כָּל מִימּוּי דְבְּרָאשִׁית וְיַכְנוּשׁ לְהוּ לְגִיּוּה בְּשַׁעְתָּא
 דִּיתְבַּנְשׁוּן כָּל עַמְמֵיָא עַל עַמָּא קַדִּישָׁא, וְיַנְגְּבוּן מִיָּא,
 וְיַעֲבְרוּן בְּנִיבּוּ.

אֲדַהְכִי שָׁמַע קָלָא דְאָמַר פִּנּוּן אֲתֵר, פִּנּוּן אֲתֵר
 דְהָא מִלְכָּא מְשִׁיחָא אֲתִי לְמַתִּיבְתָא דְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן בְּגִין דְכָל צְדִיקֵיָא דְתַמָּן רִישֵׁי מְתִיבְתָא וְאַנּוּן

לשון הקודש

ומאותן הדמעות עומד אותו הממנה של
 הים, ומתקנים ומקדש את שמו של המלך
 הקדוש, ומקבל עליו לבלע את כל מימי
 בראשית וכונם אותם לתוכו בשעה
 שיתקבצו כל העמים על העם הקדוש,
 ויתבשו המים, ויעברו ביבש.

בין כך שמע קול שאומר: פנו מקום, פנו
 מקום, שהנה המלך המשיח בא לישיבת
 רבי שמעון, היות שכל הצדיקים ששם

עולים ואלו יורדים. ומעל כלם ראה בעל
 הכנפים שהיה בא, והוא נשבע שבועה
 ששמע מאחורי הפרגוד, שהמלך פוקד
 בכל יום וזכר את האילה ששוכבת
 לעפר, ובוטט בעימות באותה שעה
 בשלש מאות ותשעים רקיעים, וכלם
 מפתדים ורועדים לפניו. ומוריד על זה
 דמעות, ונופלות אותן הדמעות
 הרותחות פאש לתוך הים הגדול,

מְתִיבְתִי דְתַמְן רְשִׁימִין אֲנִין. וְכָל אֲנִין חֲבָרִין דִּי בְּכָל
 מְתִיבְתָא סְלָקִי מִמְתִיבְתָא דְהָכָא לְמְתִיבְתָא דְרְקִיעָא.
 וּמְשִׁיחַ אֲתִי בְּכָל אֲנִין מְתִיבְתִי וְחָתִים אֲוִרִיתָא
 מִפּוֹמִיחוֹ דְרַבָּנָן. וּבַהֲהִיא שַׁעְתָּא אֲתִי מְשִׁיחַ מִתְעַפֵּר
 מִן (נ"א רישׁי) רִיחֵי מְתִיבְתִי בְּעַטְרִין עֲלָאִין.

בַּהֲהִיא שַׁעְתָּא קָמוּ כָּל אֲנִין חֲבָרִיָּא וְקָם רַבִּי
 שְׁמַעוֹן וְהָדָא סְלִיק נְהוּרִיָּה עַד רוּם רְקִיעַ,
 אָמַר לִיה רַבִּי זַפָּאָה אַנְתָּ דְאֲוִרִיתָךְ סְלָקָא בְתִלְתַּת
 מָאָה וְשִׁבְעִין נְהוּרִין, וְכָל נְהוּרָא וְנְהוּרָא אֲתַפְרֶשֶׁת
 לְשִׁית מָאָה וְתַלְיִסָּר טַעְמִין סְלָקוּן וְאַסְתַּחֲיִין בְּנְהַרִי
 אֲפֶרְסִמוּנָא דְכָּיָא. וְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא אִיהוּ חָתִים
 אֲוִרִיתָא מִמְתִיבְתָךְ וּמִמְתִיבְתָא דְחֻזְקִיָּה מְלֶךְ יְהוּדָה
 וּמְגוֹ מְתִיבְתָא דְאַחִיָּה הַשִּׁילֹנִי. וְאַנָּא לֹא אֲתִינָא
 לְמַחְתָּם מִמְתִיבְתָךְ, אֶלָּא מְאִרִי דְנִדְפִין אֲתִי הָכָא.

לשון הקודש

וְקָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָדָא עוֹלָה אֲוִרוֹ עַד רוּם
 וְהִרְקִיעַ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, אֲשֶׁרִיךְ שְׁתוּרְתָךְ
 עוֹלָה בְּשִׁלְשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֲוִרוֹת, וְכָל
 אֲוִר וְאֲוִר נִפְרָד לְשִׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה
 עֶשֶׂר טַעְמִים שְׁעוּלִים וְרוּחָצִים בְּנְהַרֹת
 אֲפֶרְסִמוֹן מְהוּר. וְהַקּוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְאִשֵּׁר תוֹרָה מִיְשִׁיבְתָךְ, וּמִיְשִׁיבְתוֹ שֶׁל
 חֻזְקִיָּה מְלֶךְ יְהוּדָה, וּמִתּוֹךְ יְשִׁיבְתוֹ שֶׁל
 אַחִיָּה הַשִּׁילֹנִי. וְאַנִּי לֹא בָאתִי לְאֲשֶׁר

וְרֵאשֵׁי הַיְשִׁיבָה, וְאוֹתָן יְשִׁיבוֹת שְׁשָׁם הֵן
 רְשׁוּמוֹת, וְכָל אוֹתָם חֲבָרִים שֶׁבְּכָל
 יְשִׁיבָה עוֹלִים מִהַיְשִׁיבָה שֶׁל פֶּאן
 לְיְשִׁיבַת הָרְקִיעַ, וְהַמְשִׁיחַ בָּא בְּכָל אוֹתָן
 הַיְשִׁיבוֹת וְחוֹתָם תוֹרָה מִפִּי הַחֲכָמִים.
 וּבְאוֹתָהּ הַשַּׁעָה בָּא הַמְשִׁיחַ מִתְעַפֵּר וְנִ"א
 מִרְאֵשׁ מְרִיחוֹת הַיְשִׁיבוֹת בְּעַטְרוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת.

בְּאוֹתָהּ שַׁעָה קָמוּ כָּל אוֹתָם הַחֲבָרִים,

דְּהָא יַדְעָנָא דְלֹא יִיעוּל גּוּ מְתִיבְתִי אַתְרִיתִי אֶלָּא
בְּמְתִיבְתֵךְ.

בְּהֵיא שְׁעָתָא סָח לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן הֵהוּא אוּמָאָה
דְּאוּמֵי מְאִרֵי דְגַדְפִּין. בְּדִין אוּדְעוּע מְשִׁיחַ
וְאָרִים קָלִיָּה וְאוּדְעוּעוּ רְקִיעִין וְאוּדְעוּע וַמָּא רַבָּא
וְאוּדְעוּע לְוִיתָן וְחָשִׁיב עַלְמָא לְאַתְהַפְכָּא. אַדְהָכִי
חָמָא לְרַבִּי חֲתִיָּא לְרַגְלוֹי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר מָאן יְהוּב
הָכָא בַר נֶשׁ לְבִישׁ מַדָּא דְהֵהוּא עַלְמָא. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן דָּא אִיהוּ רַבִּי חֲתִיָּא נְהִירוּ דְבוּצִינָא דְאוּרִיתָא.
אָמַר לִיה יְתַפְנֵשׁ הוּא וּבְנָוֵי וְלִיְהוּזוֹן מְמְתִיבְתָּא דִילָךְ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן זְמַנָּא יְתִיְהִיב לִיה. יְהָבוּ לִיה זְמַנָּא
וְנַפְק מִתַּמָּן מוּדְעוּע וְזִלְגִין עֵינָוֵי דְמַעִין. אוּדְעוּע רַבִּי
חֲתִיָּא וּבְכָה וְאָמַר זַפָּאָה חוּלְקָהוֹן דְּעַדִּיקָיָא בְּהֵהוּא
עַלְמָא, וְזַפָּאָה חוּלְקִיָּה דְבַר יוֹחָאֵי דְזֻכָּה לְכַךְ. עַלִּיָּה

לשון הקודש

אמר, מי נתן כּאן אדם שֶׁלבוש מדי
אותו העולם? אמר לו רבי שמעון, זה
הוא רבי חֲתִיָּא, האור של מאור התורה.
אמר לו, יתפנש הוא ובניו ויהיו
מהשיכּיבָה שְׁלָךְ. אמר רבי שמעון, זמן
נתן לו. נתנו לו זמן, ויצא משם מוּדְעוּע
ועיניו זולגות דמעות. הוּדְעוּע רַבִּי חֲתִיָּא
ובכּה, ואמר, אשרי חלקם של הצדיקים
באותו העולם, ואשרי חלקו של בר

מישיכּיבְתֵךְ, אֶלָּא בעל הכּנפּים כּא לְכָאן,
שְׁהָרִי יְדַעְתִּי שְׁלֹא יִפְגַּם לְתוֹךְ הַיְשִׁיבוֹת
הַאֲחֵרוֹת אֶלָּא לִישִׁיבְתֵךְ.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה סֵפֶר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹתָהּ
הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע בעל הכּנפּים. אִזּו
הוּדְעוּע הַמְּשִׁיחַ וְהָרִים קוּלוֹ, וְהוּדְעוּעוּ
הַרְקִיעִים, וְהוּדְעוּע הַיָּם הַגְּדוֹל, וְהוּדְעוּע
הַלְוִיתָן, וְחָשִׁיב הָעוֹלָם לְהַתְּהַפֵּךְ. בֵּין כֶּךָ
רָאָה אֶת רַבִּי חֲתִיָּא לְרַגְלוֹי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

בְּתִיב, (משלי ח) לְהִנָּחִיל אֹהֲבֵי יֵשׁ וְאַצְרוּתֵיהֶם אִמְלֵא.

בְּרֵאשִׁית רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח (ישעיה נא) וְאֲשִׁים דְּבַרִּי
בְּפִיךָ. כִּמְה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ
לְאַשְׁתֵּדֵלָא בְּאוּרֵיתָא יִמָּא וְלִילִיא, בְּגִין דְּקִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא צִיִּית לְקַלְהוֹן דְּאַנוּן דְּכַתְעַפְקִי בְּאוּרֵיתָא,
וּבְכָל מְלָה דְּאַתְחַדָּשׁ בְּאוּרֵיתָא עַל יְדָא דְּהָהוּא
דְּאַשְׁתֵּדֵל בְּאוּרֵיתָא, עָבִיד רְקִיעָא חֲדָא.

תַּנּוּן בְּהֵיִא שְׁעָתָא דְּמְלָה דְּאוּרֵיתָא אֶתְחַדָּשֶׁת
מִפּוּמִּיה דְּבַר נֶשׁ, הָהִיא מְלָה סְלָקָא וְאַתְעַתְדַת
קַמִּיה דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל
לְתַהִיא מְלָה וְנָשִׁיק לָהּ וְעַטַר לָהּ בְּשַׁבְעִין עֶטְרִין
גְּלִיפִין וּמְחַקְקוֹן. וּמְלָה דְּחֻכְמָתָא דְּאַתְחַדָּשָׁא, סְלָקָא
וְיִתְבָּא עַל רִישָׁא דְּצַדִּיק חַי עַלְמִין. וְטָסָא מִתַּמָּן
וְשָׁטָא בְּשַׁבְעִין אֶלְף עַלְמִין וְסְלִיקַת לְגַבִּי עֵתִיק יוֹמִין.

לשון הקודש

שְׁמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, עוֹשֶׂה רְקִיעַ אַחֲדָא.
שְׁנִינָה, בְּשַׁעָה הָהִיא שְׁדַבֵּר תּוֹרָה
מִתְחַדָּשׁ מִפִּי אָדָם, הַדְּבַר הַהוּא עוֹלָה
וּמִזְמָן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹטֵל אֶת אוֹתוֹ
הַדְּבַר (וּתּוֹרָה) וּמְנַשֵּׁק אוֹתוֹ, וּמְעַטַר אוֹתוֹ
בְּשַׁבְעִים עֶטְרוֹת גְּלוּפוֹת וּמְחַקְקוֹת. וְדַבֵּר
חֻכְמָה שְׁהִתְחַדָּשׁ, עוֹלָה וְיוֹשֵׁב עַל רֵאשׁ

יּוֹחֵאֵי שְׁזָכָה לְכָךְ. עָלֵיו כְּתוּב (משלי ח)
לְהִנָּחִיל אֹהֲבֵי יֵשׁ וְאַצְרוּתֵיהֶם אִמְלֵא.
בְּרֵאשִׁית. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (ישעיה נא)
וְאֲשִׁים דְּבַרִּי בְּפִיךָ. כִּמְה יֵשׁ לְאָדָם
לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, מִשּׁוּם
שְׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַשֵּׁיב לְקוֹלוֹת
אוֹתָם שְׁמַתְעַפְקִים בַּתּוֹרָה. וּבְכָל דְּבַר
שְׁמַתְחַדָּשׁ בַּתּוֹרָה עַל יְדֵי אוֹתוֹ

וְכָל מַלְיָן דְּעַתִּיק יוֹמִין מַלְיָן דְּחַכְמָתָא אֲנֹן בְּרִיזִין
סְתִימִין עֲלָאִין.

וְהֵיכָא מְלָה סְתִימָא דְחַכְמָתָא דְאִתְחַדְשֵׁת חָכָא בַּר
סְלִקָא אִתְחַבְרַת בְּאֲנֹן מַלְיָן דְּעַתִּיק יוֹמִין
וְסְלִקָא וְנַחְתָּא בְּחַדִּייהוּ וְעֵאלַת בְּתַמְנִיסַר עֲלַמִּין
גְּנִיזִין (ישעיה סד) דְּעֵינן לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זִוְלַתְךָ. נַפְקִי
מִתַּמָּן וְשָׁטְאן וְאִתְיִין מַלְיָאן וְשַׁלְמִין וְאִתְעַתְדוּ קַמִּי
עַתִּיק יוֹמִין.

בְּהֵיכָא שַׁעְתָּא אַרְח עַתִּיק יוֹמִין בְּהַאי מְלָה וְנִיחָא
קַמִּיהּ מַכְלָא. נָטִיל לְהַהִיא מְלָה וְאַעְטַר
לָהּ בְּתַלְת מָאָה וְשַׁבְעֵין אֶלְפ עֶטְרִין. הַהִיא מְלָה
טַסַת וְסְלִקָא וְנַחְתָּא וְאִתְעַבִּידָא רְקִיעָא חָדָא. וְכֵן כָּל
מְלָה וּמְלָה דְּחַכְמָתָא (ס"א אִתְעַבְדִּין) (ס"א רְקִיעִין) קַיִימִין

לשון הקודש

זוֹלַתְךָ (שם סד). יוֹצֵאִים מִשָּׁם וּמְשׁוּמִים
וְהוֹלְכִים מִלְּאִים וְשַׁלְמִים וּמְזַדְמָנִים לְפָנֵי
עַתִּיק הַיָּמִים.

בְּאוֹתָהּ הַשַּׁעָה מְרִיחַ עַתִּיק הַיָּמִים אֵת
הַדְּבָר הַזֶּה, וְזֶה נּוֹחַ לְפָנָיו מִן הַכֹּל. נוֹטֵל
אֵת אוֹתוֹ הַדְּבָר, וּמַעְטַר אוֹתוֹ בְּשַׁלְש
מֵאוֹת וְשַׁבְעִים אֶלְפ עֶטְרוֹת. אוֹתוֹ הַדְּבָר
טַס וְעוֹלָה וְיוֹרֵד, וְנַעֲשֶׂה רְקִיעַ אַחַד. וְכֵן
כָּל דְּבָר וְדְבָר שֶׁל חֲכָמָה (ס"א נַעֲשִׂים) (ס"א
רְקִיעִים) עוֹמְדִים בְּקִיּוֹם שָׁלֵם לְפָנֵי עַתִּיק

הַצְּדִיק חַי הַעוֹלָמִים, וְטַס מִשָּׁם וּמְשׁוּמִים
בְּשַׁבְעִים אֶלְפ עוֹלָמוֹת וְעוֹלָה אֶל עַתִּיק
הַיָּמִים. וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁל עַתִּיק הַיָּמִים,
דְּבָרֵי חֲכָמָה הֵם בְּסוֹדוֹת נִסְתָּרִים
עֲלִיוֹנִים.

וְאוֹתוֹ הַדְּבָר הַנִּסְתָּר שֶׁל חֲכָמָה
שֶׁהִתְחַדַּשׁ כְּאֹן, בְּשֵׁהוּא עוֹלָה, מִתְחַבֵּר
עִם אוֹתָם הַדְּבָרִים שֶׁל עַתִּיק הַיָּמִים,
וְעוֹלָה וְיוֹרֵד עִמָּהֶם וְנִכְנָס בְּשִׁמּוֹנָה עֶשֶׂר
עוֹלָמוֹת גְּנוּזִים שְׁעִין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים

בְּקִיּוּמָא שְׁלִים קָמִי עֲתִיק יוֹמִין. וְהוּא קָרִי לֹון שְׁמַיִם
 תְּחִלָּתָא, שְׁמַיִם מְחֻדָּשִׁים, סְתִימִין דְּרִזִּין דְּתַכְמָתָא
 עֲלָאָה. וְכָל אֲנֹון שְׁאָר מְלִין דְּאוּרִייתָא דְּמִתְחַדְּשִׁין
 קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא וְסֻלְקִין וְאֲתַעְבִּידוּ
 אֲרֻצוֹת תְּחִיִּים. וְנִתְתִין וּמִתְעַפְרִין לְגַבִּי אֶרֶץ חַד,
 וְאֲתַחְדַּשׁ וְאֲתַעְבִּיד כְּלָא אֶרֶץ חַדְשָׁה מִתְּהִיא מְלָה
 דְּאֲתַחְדַּשׁ בְּאוּרִייתָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, ^(ישעיה טו) כִּי בָאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
 וְהָאֶרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים לְפָנַי
 וְגו'. עָשִׂיתִי לֹא כְּתִיב אֶלָּא עוֹשֶׂה, דְּעֵבִיד תְּדִיר
 מֵאֲנֹון חֲדוּשִׁין וְרִזִּין דְּאוּרִייתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, ^{(ישעיה}
^{נא)} וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיד וּבְצֵל יָדִי כְּסִיתִיד לְנִטְע שְׁמַיִם
 וְלִיסוּד אֶרֶץ. הַשְּׁמַיִם לֹא כְּתִיב אֶלָּא שְׁמַיִם.

לשון הקודש

וְעַל זֶה כְּתוּב ^(ישעיה טו) כִּי בָאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם
 הַחֲדָשִׁים וְהָאֶרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה
 עוֹמְדִים לְפָנַי וְגו'. עָשִׂיתִי לֹא כְּתוּב, אֶלָּא
 עוֹשֶׂה. שְׁעוֹשֶׂה תְּמִיד מֵאוֹתָם הַחֲדוּשִׁים
 וְהַסּוּדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וְעַל זֶה כְּתוּב ^(שם נא)
 וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיד וּבְצֵל יָדִי כְּסִיתִיד
 לְנִטְע שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ. לֹא כְּתוּב
 הַשְּׁמַיִם, אֶלָּא שְׁמַיִם.

הַיָּמִים. וְהוּא קוֹרָא לְהֵם שְׁמַיִם חֲדָשִׁים,
 שְׁמַיִם מְחֻדָּשִׁים, נִסְתָּרִים שֶׁל סוּדוֹת שֶׁל
 חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. וְכָל אוֹתָם שְׁאָר דְּבָרִי
 הַתּוֹרָה שְׁמִתְחַדְּשִׁים, עוֹמְדִים לְפָנַי
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעוֹלָם וְנֶעְשִׂים
 אֲרֻצוֹת תְּחִיִּים, וְיִוְרְדִים וּמִתְעַפְרִים לְאֶרֶץ
 אַחַת, וּמִתְחַדְּשׁ וְנֶעְשֶׂה הַכָּל אֶרֶץ חַדְשָׁה
 מֵאוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁהִתְחַדְּשׁ בַּתּוֹרָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהוּ וּבָצַל יָדַי כְּפִי תִיד. אָמַר לִיָּה
 בְּשַׁעֲתָא דְאַתְמָסַר אֹרִייתָא לְמִשָּׁה, אָתוּ כְּמָה
 רַבּוּא דְמִלְאֲכֵי עֲלָאִין לְאוּקְדָא לִיָּה בְּשַׁלְּהוּבָא
 דְּפוּמְהוֹן, עַד דְּחִפָּא עֲלֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהַשְׁתָּא
 דְּתַאי מְלָה סְלָקָא וְאַתְעֵסְרַת וְקִימָא קַמִּי קִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אִיְהוּ חֲפִי עַל תְּהִיא מְלָה וְכַפִּי עַל תְּהוּא
 בַּר נֶשׁ דְּלֹא יִשְׁתְּמוּדַע לְגַבִּיְהוּ אֶלֶּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. וְלֹא יִקְנָאוּן לְגַבִּיָּה עַד דְּאַתְעֵבִיד מִתְּהִיא מְלָה
 שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְצֵן חֲדָשָׁה הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּבָצַל
 יָדַי כְּפִי תִיד לְנִטּוּעַ שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ. מִכָּאן דְּכָל
 מְלָה דְסֻתִּים מֵעֵינָא סְלָקָא לְתוּעֵלְתָּא עֲלָאָה הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נא) וּבָצַל יָדַי כְּפִי תִיד. וְאַמַּאי אֶתְחַפִּי
 וְאַתְכַּפִּי מֵעֵינָא, בְּגִין לְתוּעֵלְתָּא עֲלָאָה. הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב לְנִטּוּעַ שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ כְּמָה דְאַתְמַר.

לשון הקודש

הקדוש-ברוך-הוא, ולא יקנאו לו, עד
 שנעשה מהדבר (תורה) שהוא שמים
 חדשים וארץ חדשה. זהו שכתוב ובצל
 ידי כפיתיד לנטע שמים וליסוד ארץ.
 מכאן שכל דבר שנסתר מן העין, עולה
 לתועלת עליונה. זהו שכתוב ובצל ידי
 כפיתיד. ולמה נעלם ומתכסה מן העין?
 בשביל תועלת עליונה. זהו שכתוב לנטע
 שמים וליסוד ארץ, כמו שאמרנו.

אמר רבי אלעזר, מה זה ובצל ידי
 כפיתיד? אמר לו, בשעה שנגמרה
 התורה למשה, באו כמה רבואות של
 מלאכים עליונים לשרף אותו בשלהבת
 פיהם, עד שכסה עליו הקדוש-ברוך-
 הוא. וכעת שהדבר הזה עולה ומתעטר
 ועומד לפני הקדוש-ברוך-הוא, הוא
 מכסה על אותו הדבר, ומכסה על אותו
 האדם שלא יכר אליהם אלא

וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וְלֵאמֹר לְאַנּוֹן תִּרְעִין
 וּמְלִין דְּמִצְוֵי־יִנּוּן אֲלִין עַל אֲלִין עֲמִי אֲתָה.
 אַל תִּקְרִי עֲמִי אֲתָה, אֶלֶּא עֲמִי אֲתָה לְמַהְיֵי שׁוֹתֶפֶא
 עֲמִי, מָה אֲנָא בְּמִלּוּלָא דִּילִי עֶבְדִּית שָׁמַיִם וְאַרְצָא
 בְּמָא דְאַתְּ אֲמַר, (תהלים לג) בְּדַבֵּר יי שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ, אוֹף
 הֲכִי אַתְּ. וּפְאִין אַנּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִי־תָא. וְאִי תִיֻּמָּא
 דְּמִלְּהָ דְכָל בְּרַ נֶשׁ דְּלֵא יַדַּע עֶבֶד דָּא.

תָּא חַזִּי, הֵהוּא דְלֵאֵו אֲרַחֲיָה בְּרִזִּין דְּאוּרִי־תָא וְחַדֵּשׁ
 מְלִין דְּלֵא יַדַּע עַל בּוּרִי־הוֹן בְּדַקָּא יְאוּת, הֵהוּא
 מְלָה סְלֶקָא וְנָפִיק לְגַבֵּי הֵהוּא מְלָה (משלי טו) אִישׁ
 תַּהֲפֹכֹת לְשׁוֹן שָׁקֵר, מִגּוֹ נִיקְבָּא דְתַהוּמָא רַבָּא וְדָלִיג
 חֲמִשׁ מָאָה פְּרָסִי לְקַבְּלָא לְהֵהוּא מְלָה וְנָטִיל לָהּ
 וְאִזִּיל בְּהֵהוּא מְלָה לְגוֹ נִיקְבִּיָּה וְעֶבֶד בָּהּ רְקִיעָא
 דְשׁוּא דְאַקְרִי תַהוּ. וְטָם בְּהֵהוּא רְקִיעָא הֵהוּא אִישׁ

לשון הקודש

בַּא רְאָה, אוֹתוֹ שְׂאִין דְרַכּוֹ בְּסוּדוֹת
 הַתּוֹרָה וּמַחֲדָשׁ דְּבָרִים שְׂאִינוּ יוֹדַע עַל
 בְּרָיִם כְּרֵאוּי, אוֹתוֹ הַדְּבָר עוֹלָה וְיוֹצֵא
 לְאוֹתוֹ הַדְּבָר אִישׁ תַּהֲפֹכֹת לְשׁוֹן שָׁקֵר
 מִתּוֹךְ נֶקֶב הַתְּהוּם הַגָּדוֹל, וּמְדַלֵּג חֲמִשׁ
 מֵאוֹת פְּרָסָאוֹת לְקַבֵּל אֶת אוֹתוֹ הַדְּבָר.
 וְנֹטֵל אוֹתוֹ, וְהוֹלֵךְ עִם אוֹתוֹ הַדְּבָר לְתוֹךְ
 הַנֶּקֶב שְׁלוֹ, וְעוֹשֶׂה בּוֹ רְקִיעַ שֶׁל שׁוּא
 שְׂנַקְרָא תַהוּ. וְטָם בְּאוֹתוֹ הַרְקִיעַ אוֹתוֹ

וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וְלֵאמֹר –
 לְאוֹתָם הַשְּׁעָרִים וְהַדְּבָרִים הַמְּצַנֵּינִים אֵלֶּו
 עַל אֵלֶּו – עֲמִי אֲתָה. אַל תִּקְרִי עֲמִי אֶלֶּא
 עֲמִי אֲתָה, לְהִיּוֹת שְׂתַף עֲמִי. מָה אֲנִי
 בְּדַבּוֹר שְׁלִי עֲשִׂיתִי שָׁמַיִם וְאַרְצָא, כְּמוֹ
 שְׂנַקְרָא (תהלים לג) בְּדַבֵּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ –
 אוֹף כְּךָ אֲתָה. אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׂמִשְׁתַּדְּלִים
 בַּתּוֹרָה. וְאֵם תֵּאמֹר שְׂדַבּוֹר שֶׁל כָּל אָדָם
 שְׁלֵא יוֹדַע עוֹשֶׂה כְּזֶה.

תִּהְיוּכֹת שִׁיתָא אֲלֵפֵי פִרְסֵי בְּזִמְנָא חָדָא. בִּינֵן דִּהֲאֵי
 רְקִיעָא דְשׁוּא קָאִים נְפֻקְת מִיַּד אִשְׁת זְנוּנִים וְאִתְקִיף
 בְּהֵוּא רְקִיעָא דְשׁוּא (נ"א היא) (נ"א ואיש תהפוכות) וְאִשְׁתִּתְפַּת
 בֵּיה וּמִתְמָן נְפֻקְת וְקָטְלַת כַּמָּה אֲלָפִין וּרְבֻוּן, בְּגִין
 דְּכִד קָיִימַת בְּהֵוּא רְקִיעָא אִית לָה רְשׁוּ וַיְכַלְתָּא
 לְמַהוּי טָם כָּל עֲלָמָא בְּרַגְעָא חָדָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁבֵי הָעֵוֹן בְּחִבְלֵי
 הַשָּׁוְא. הָעֵוֹן דָּא דְכוּרָא. וְכַעְבוֹת הָעֲגָלָה
 חֲטָאָה. מָאן חֲטָאָה, דָּא נִוְקְבָא דְאִקְרִי חֲטָאָה. אִיהוּ
 מְשִׁיךְ תְּהוּא דְאִקְרִי עֵוֹן בְּאֵנוֹן חִבְלֵי הַשָּׁוְא. וְלְבַתֵּר
 כַּעְבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה, לְהֵיָא נִוְקְבָא דְאִקְרִי חֲטָאָה,
 דִּתְמָן אִתְתְּקַפַּת לְמַהוּי טָם לְקַטְלָא בְּנֵי נֶשָׂא. וְעַל
 דָּא (משלי ז) כִּי רַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָה, מָאן הַפִּילָה,
 דָּא הֵיָא חֲטָאָה דְקַטְלִית בְּנֵי נֶשָׂא. מָאן גָּרִים

לשון הקודש

וְעַל זֶה כְּתוּב (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁבֵי הָעֵוֹן
 בְּחִבְלֵי הַשָּׁוְא. הָעֵוֹן זֶה הַזְכּוּר. וְכַעְבוֹת
 הָעֲגָלָה חֲטָאָה, מִי חֲטָאָה? זֶה הַנְּקֻבָּה
 שְׁנִקְרְאָת חֲטָאָה. הוּא מוֹשֵׁךְ אֶת אוֹתוֹ
 שְׁנִקְרְאָ עוֹן בְּאוֹתָם חִבְלֵי הַשָּׁוְא. וְאַחַר
 כֵּךְ כַּעְבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה, אֶת אוֹתָהּ
 הַנְּקֻבָּה שְׁנִקְרְאָת חֲטָאָה, שְׁשֵׁם הַתְּנַבְּרָה
 לְהִיּוֹת טָסָה לְהַרְג בְּנֵי אָדָם. וְעַל זֶה (משלי
 ז) כִּי רַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָה. מִי הַפִּילָה? זֶה

אִישׁ תִּהְיוּכֹת שִׁשְׁת אֲלָפִים פִּרְסָאוֹת
 בְּפַעַם אַחַת. וְכִיּוֹן שְׁהִרְקִיע הַזֶּה שֶׁל שׁוּא
 עוֹמֵד, מִיַּד יוֹצֵאת אִשְׁת זְנוּנִים וּמִתְחַנְקַת
 בְּאוֹתוֹ הִרְקִיע שֶׁל שׁוּא וְנִיא הִיא וְנִיא וְאִישׁ
 תִּהְיוּכֹתוֹ וּמִשְׁתִּתְפַּת עִמוֹ, וּמִשָּׁם יוֹצֵאת
 וְהוֹרְגַת כַּמָּה אֲלָפִים וּרְבֻבּוֹת. מִשׁוּם
 שְׁכַפְאֶשֶׁר הִיא עוֹמֵדַת בְּרְקִיע הַהוּא, יֵשׁ
 לָהּ רְשׁוֹת וַיְכַלְת לְהִיּוֹת טָסָה אֶת כָּל
 הָעוֹלָם בְּרַגְעָא אַחַד.

דא, תלמיד חכם דלא מטי להוראה ומורה,
רחמנא לשזבן.

אמר רבי שמעון לחבריא במטותא מנייכו דלא
תפקון מפומייכו מלה דאורייתא דלא
ידעתון ולא שמעתון מאילנא רברבא בדקא יאות,
בנין דלא תהיון גרמין לההוא חטאה לקטלא
אכלוסין דבר נש למננא. פתחו בלהון ואמרו:
רחמנא לשזבן, רחמנא לשזבן.

תא חזי, באורייתא ברא קדשא ברוך הוא עלמא,
והא אוקמוה דכתיב, (משלי ה) ואהיה אצלו
אמון ואהיה שעשועים יום יום ואיהו אסתכל בה
זמנא ותרין ותלתא וארבע זמנין, ולבתר אמר לון,
ולבתר עבד בה עבדתא. לאולפא לבני נשא
דלא ייתון למטעי בה. כמה דאת אמר, (איוב כח)

לשון הקודש

ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.
בא ראה, בתורה ברא הקדוש ברוך
הוא את העולם, והנה באורה שכתוב (שם
ה) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום
יום. והוא הסתכל בה פעם ושתים ושלוש
וארבע פעמים, ואחר כך אמר אותם,
ואחר כך עשה בה מעשה, ללמד את בני
אדם שלא יבאו למעות בה, כמו שנאמר

אותה החטאה שהורגת בני אדם. מי
גרים את זה? תלמיד החכם שלא הגיע
להוראה ומורה. הרחמן יצילנו.
אמר רבי שמעון לחברים, בבקשה מכם
שלא תוציאו מפיכם דבר תורה שלא
ידעתם ולא שמעתם מעין גדול פראוי,
כדי שלא תהיו גרמים לאותה החטאה
להרג המוני בני אדם להנעם. פתחו כלם

אז ראה ויספרה הכינה וגם תקרה ויאמר לאדם.
ולקביל ארבע זמנין אנון דכתיב, אז ראה, ויספרה,
הכינה, וגם תקרה, ברא קדשא בריך הוא מה
דברא. ועד לא אפיק עבדתייה, אעיל ארבע תכין
בקדמותא דכתיב בראשית ברא אלהים את, הא
ארבע. ולבתר השמים. אנון לקביל ארבע זמנין
דאסתכל קדשא בריך הוא באורייתא עד לא יפיק
עבדתייה לאומנותיה.

רבי אלעזר הוה אזיל למחמי לרבי יוסי ברבי
שמעון בן לקוניא חמוי (דף ה ע"ב) ורבי אבא
בהדיה, והוה טעין חד גברא אבתרייהו. אמר רבי
אבא נפתח פתחין דאורייתא דהא שעתיא ועדנא הוא
לאתתקנא בארסן.

לשון הקודש

בתורה טרם יוציא את מעשהו
למלאכתו.

רבי אלעזר הוה הולך לראות את רבי
יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמוי, ורבי
אבא עמו, והוה מחמר איש אחד
אחריהם. אמר רבי אבא, נפתח פתחים
של תורה, שהרי השעה והזמן הוא
להתתקן (להסדר) בדרבננו.

(איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם תקרה
ויאמר לאדם. וכנגד ארבע פעמים ההם
שכתוב, אז ראה, ויספרה, הכינה, וגם
תקרה - ברא הקדוש ברוך הוא את מה
שברא. וטרם שהוציא את המעשה שלו,
הכניס בראשונה ארבע תבות, שכתוב
בראשית ברא אלהים את. הנה ארבע.
ואחר כך השמים - הם כנגד ארבע
הפעמים שהסתכל הקדוש ברוך הוא

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (ויקרא ט) אֶת שְׁבִתוֹתַי
 תִּשְׁמְרוּ. תָּא חַיִּי, בְּשִׁית יוֹמִין בְּרָא קִדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא עֲלֵמָא. וְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא גְּלִי עֲבִידְתִּיה
 וְיָהֵב חִילִּיה בְּהָהוּא יוֹמָא. אִימְתִי גְּלִי עֲבִידְתִּיה
 וְיָהֵב חִילִּיה. בְּיוֹמָא רַבִּיעָא. בְּגִין דְּאֲנֹן תִּלַּת יוֹמִין
 קִדְמָאִין כּוּלְהוּ הָווּ סְתִימִין וְלֹא אֲתַגְּלוּ, כִּיּוֹן דְּאֲתָא
 יוֹמָא רַבִּיעָא אֲפִיק עֲבִידְתָּא וְחִילָא דְּכוּלְהוּ. דְּהָא
 אֲשָׂא וּמָא וְרוּחָא אֲפִי עַל גַּב דְּאֲנֹן תִּלַּת יוֹדִין
 עֲלָאִין, כְּלָהוּ תִלְיִין, וְלֹא אֲתַגְּלִי עֲבִידְתָּא דְּלָהוּן,
 עַד דְּאֲרַעָא גְּלִי לֹון, כְּדִין אֲתִידַע אוּמְנוּתָא דְּכָל
 חַד מְנִייהוּ.

וְאִי תִימָא הָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה הָוּה דְּכְתִיב תְּדַשָּׂא
 הָאָרֶץ דְּשָׂא וְכְתִיב וְתוּצָא הָאָרֶץ (דְּשָׂא). אֲלָא
 הָאִי אֲפִי עַל גַּב דְּכְתִיב בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, רַבִּיעָאָה הָוּה

לשון הקודש

ומים ורוח, אפי על גב שהם שלשה
 יסודות עליונים, כלם תלויים, ולא
 התגלה המעשה שלהם עד שהארץ
 גלתה אותם, ואז נודעה האמנות של כל
 אחד מהם.

ואם תאמר, הרי ביום השלישי זה היה,
 שכתוב תדשא הארץ דשא, וכתוב
 ותוצא הארץ! אלא זה, אפי על גב
 שכתוב ביום השלישי, זה היה רביעי

פתח רבי אלעזר ואמר, (ויקרא ט) את
 שבִּתֵּי תִשְׁמְרוּ. בא ראה, בששה ימים
 ברא הקדוש ברוך הוא את העולם. וכל
 יום ויום גלה את מעשהו, ונתן כחו ביום
 ההוא. מתי גלה את מעשהו ונתן כחו?
 ביום הרביעי, משום שאותם שלשת
 הימים הראשונים, כלם היו נסתרים ולא
 התגלו. כיון שבא היום הרביעי, הוציא
 את המעשה והכח של כלם. שהרי אש

וְאֶת־כָּל־לֵיל בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה לְמַחְוֵי חַד בְּלֹא פִירוּדָא.
 וּלְבַתֵּר יוֹמָא רְבִיעָאָה אֲתַגְלִי עֲבִידְתִּיהּ לְאַפְקָא
 אוֹמְנָא לְאוֹמְנוּתִיהּ דְּכָל חַד וְחַד. בְּגִין דְּיוֹמָא
 רְבִיעָאָה אִיהוּ רַגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא עֲלָאָה.

וְכָל עֲבִידְתִּיהוּ דְּכָלְהוּ בֵּין יוֹמִין קַדְמָאִין וּבֵין יוֹמִין
 בְּתַרְאִין הוּוּ תַלְיִין בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, הָא שַׁבַּת, וְדָא
 הוּא רַגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא. וְאִי תִימָא אִי הָכֵי,
 מַהוּ אֶת שַׁבְּתוֹתֵי תַשְׁמֹרוּ תִרִין. אֶלָּא שַׁבַּת דְּמַעְלֵי
 שַׁבְּתָא וְשַׁבְּתָא דְּיוֹמָא מִמָּשׁ לִית לֹון פִּירוּדָא.

אָמַר תְּהוּא טִייעָא דְּתָהּ טָעִין בְּתַרְיִיהוּ, וּמַהוּ
 וּמְקַדְשֵי תִירָאוּ. אָמַר לִיהּ דָּא קְדוּשָׁא
 דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיהּ וּמַהוּ קְדוּשָׁא דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיהּ

לשון הקודש

וְזוּ הוּא הַרְגֵל הַרְבִיעִית שֶׁל הַכֶּסֶף. וְאִם
 תֹּאמַר, אִם כֵּן, מַה זֶה אֶת שַׁבְּתֵי
 תַשְׁמֹרוּ, פְּעָמִים? אֶלָּא שַׁבַּת שֶׁל עָרֵב
 שַׁבַּת וְהַשַּׁבַּת שֶׁל הַיּוֹם מִמָּשׁ אֵין לָהֶם
 פִּירוּד.

אָמַר [לָהֶם] אוֹתוֹ סוֹחֵר שֶׁהִיָּה מְחַמֵּר
 אַחֲרֵיהֶם, וּמַה זֶה וּמְקַדְשֵי תִירָאוּ? אָמַר
 לוֹ, זֶה קְדוּשַׁת שַׁבַּת. אָמַר לוֹ, וּמַה זֶה
 קְדוּשַׁת שַׁבַּת? אָמַר לוֹ, זֶה הַקְדוּשַׁת

וּנְכַלֵּל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שִׁיְהִיו אַחַד בְּלֵי
 פִּירוּד. וְאַחַר כֵּן הַיּוֹם הַרְבִיעִי הַתְּגֻלָּה
 מַעֲשֵׂהוּ לְהוֹצִיא אֶמֶן לְאַמְנוֹתוֹ שֶׁל כָּל
 אַחַד וְאַחַד. מִשׁוּם שֶׁהַיּוֹם הַרְבִיעִי הוּא
 הַרְגֵל הַרְבִיעִית שֶׁל הַכֶּסֶף הַעֲלִיּוֹן.

וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל כָּלֶם, בֵּין הַיָּמִים
 הַרְאִשׁוֹנִים וּבֵין הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים, הִיוּ
 תְּלוּיִים בַּיּוֹם הַשַּׁבַּת. זֶהוּ שַׁבְּתוֹב (בְּרַאשִׁית
 א וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, זֶה הַשַּׁבַּת,

דָּא קדוּשָׁא דְאַתְמַשְׁבָּא מְלַעֲיָלָא. אָמַר לִיה אִי הָכִי
עֵבִידת לְשַׁבַּת דְּלֹא אִיהוּ קָדֵשׁ, אֶלָּא קדוּשָׁא דְשָׂרְיָא
עָלוי מְלַעֲיָלָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא וְהָכִי הוּא (ישעיה נח) וְקָרַאתָ לְשַׁבַּת
עוֹנָג לְקָדוּשׁ יִי מְכֻבָּד, אַדְבַּר שַׁבַּת לְחוּד
וְקָדוּשׁ יִי לְחוּד. אָמַר לִיה אִי הָכִי מָאן קָדוּשׁ
יִי. אָמַר לִיה קָדוּשָׁא דְנִתְתָּא מְלַעֲיָלָא וְשָׂרְיָא
עֲלִיה. אָמַר לִיה אִי קָדוּשָׁא דְאַתְמַשְׁבָּא מְלַעֲיָלָא
אַקְרִי מְכֻבָּד אֶתְחִיזי דְשַׁבַּת לָא אִיהוּ מְכֻבָּד
וְכַתִּיב וְכִבְדֹתוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אַבָּא אַנְח לְהֵאִי גִבְרָא
דְּמִלְּהָ (תדפא) דְּחִנְכֵּתָא אִית בֵּיה דְּאִנְן לָא
יִדְעָנָא בָּה. אָמְרוּ לִיה אִימָא אַנְתָּ. פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא
ט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי. אֶת לְאִסְגָּאָה תְּחֹם שַׁבַּת דְּאִיהוּ

לשון הקודש

אם הקדשה שנמשכת מלמעלה נקראת
מְכֻבָּד, נראה ששבת אינו מְכֻבָּד, וְכַתִּיב
וְכִבְדֹתוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אַבָּא, הֲנַח לֹא
לְאִישׁ הַזֶּה, שְׂדֵבֵר שֶׁל חֲכָמָה יֵשׁ בּוֹ
שְׂאִינְנֵנו יוֹדְעִים בּוֹ. אָמְרוּ לּוֹ, אָמַר אַתָּה.
פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי, אֶת –
לְרַבּוֹת תְּחֹם שַׁבַּת שֶׁהוּא אֶלְפִים אַמּוֹת

שְׁנַמְשָׁד מְלַמְעָלָה. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן,
עֲשִׂיתָ שֶׁהַשַּׁבַּת אֵינָה קָדֵשׁ, אֶלָּא קָדוּשׁ
שְׁשׁוּרָה עָלוי מְלַמְעָלָה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְכֵן זֶה, (ישעיה נח) וְקָרַאתָ
לְשַׁבַּת עוֹנָג לְקָדוּשׁ ה' מְכֻבָּד. הַזְכִּיר
שַׁבַּת לְחוּד וְקָדוּשׁ ה' לְחוּד. אָמַר לוֹ, אִם
כֵּן, מִי זֶה קָדוּשׁ ה'? אָמַר לוֹ, הַקְּדֻשָּׁה
שְׂיִוְרְדַת מְלַמְעָלָה וְשׁוּרָה עָלוי. אָמַר לוֹ,

תִּרְיִן אֶלְפִין אֲמִין לְכָל סִטְרָא. וּבְגִין כֶּךָ אֲסִי אֶת.
שְׁבֻתוֹתַי (נ"א דא) שֶׁבֶת עֲלָאָה וְשֶׁבֶת תַּתָּאָה דְּאֲנֹן תִּרְיִן
בְּלִילָן בְּחֻדָּא וּסְתִימִין בְּחֻדָּא.

אֲשֶׁת־אֵר שֶׁבֶת אֲחֵרָא דְּלֹא אֲדַכֵּר וְהוּא בְּכַסּוּפָא.
אָמְרָה קַמִּיה מָאֲרִי דְּעֲלָמָא מִיּוֹמָא
דְּעַבְדֵּת לִי שֶׁבֶת אֶתְקַרִּינָא וַיּוֹמַר לָאו אִיהוּ בְּלֹא
לִילִיָא. אָמַר לָהּ בְּרַתִּי שֶׁבֶת אַנְתְּ וְשֶׁבֶת קַרִּינָא לָךְ.
אָבֵל הָא אַנָּא מְעַטֵּר לָךְ בְּעֵטְרָא עֲלָאָה יַתִּיר. אַעֲבַר
כְּרוּזָא וְאָמַר מִקְדָּשֵׁי תִירָאֵי.

וְדֹא שֶׁבֶת דְּמַעְלֵי שֶׁבֶתָא דְּאִיהִי יִרְאָה, וְשִׂרְיָא בָּהּ
יִרְאָה. וּמֵאֵן אִיהוּ. דְּקַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֲכֻלִּיל
וְאָמַר אֲנִי יְיָ. וְאַנָּא שְׂמַעְנָא מֵאַפָּא דְּאָמַר הָכִי. וְדִיִּיק
אֶת לְאַסְנָאָה תַּחוּם שֶׁבֶת. שְׁבֻתוֹתַי דָּא עֲגוּלָא וְרַבּוּעַ
דְּלִגְנָא, וְאֲנֹן תִּרְיִן. וְלִקְבִיל אֲנֹן תִּרְיִן אִית תִּרְיִ

לשון הקודש

הַרְיִי מְעַטֵּר אוֹתָךְ בְּעֵטְרָה יוֹתֵר עֲלִיוְנָה.
הַעֲבִיר כְּרוּז וְאָמַר מִקְדָּשֵׁי תִירָאֵי.
וְזוֹ שֶׁבֶת שֶׁל עַרְב שֶׁבֶת שֶׁהִיא יִרְאָה,
וְשׂוֹרָה בָּהּ יִרְאָה. וּמִי הוּא שֶׁהַקְדוּשׁ
כְּרוּךְ הוּא הַכֻּלִּיל וְאָמַר אֲנִי הִי? וְאֲנִי
שְׂמַעְתִּי מֵאַפָּא שְׂאָמַר כֶּךָ, וְדִיִּיק אֶת –
לְרַבּוֹת תַּחוּם שֶׁבֶת. שְׁבֻתוֹתַי – זֶה הָעֲגוּל
וְהַרַבּוּעַ שְׂפַפְנִים, וְהֵם שְׁנַיִם. וּבְכַנְגַר

לְכָל צַד, וּמִשׁוּם כֶּךָ רַבָּה אֶת. שְׁבֻתוֹתַי –
וְנִיא זֶה שֶׁבֶת הָעֲלִיוְנָה וְשֶׁבֶת הַתַּתְּחוּנָה,
שֶׁהֵן שְׁתַּיִם כְּלוּלוֹת יַחַד וּנְסַתְרוֹת יַחַד.
נִשְׂאָרָה שֶׁבֶת אַחֲרַת שְׁלֹא נִזְכְּרָה
וְהִיתָה כְּבוּשָׁה. אָמְרָה לִפְנֵי: רַבּוֹן
הָעוֹלָם, מִיּוֹם שֶׁעָשִׂיתָ אוֹתִי נִקְרָאתִי
שֶׁבֶת, וְהַיּוֹם אֵינִי כְּלִי לִילָה. אָמַר לָהּ,
כִּתְבִי אֶת שֶׁבֶת, וְשֶׁבֶת קִרְאתִי לָךְ, אָבֵל

קְדוּשַׁתִּי דְאִית לָנוּ לְאִדְכָּרָא, חַד וַיְכַלּוּ, וְחַד קְדוּשָׁ.

וַיְכַלּוּ אִית בֵּיה תְלָתִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וּבְקְדוּשָׁה

(וּבְקִידוּשָׁא) דְאַנָּן מְקַדְשִׁין תְּלָתִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין.

וּסְלִיק כְּלָא לְשַׁבְּעִין שְׁמָהּן דְקְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וּבְנִסְת

יִשְׂרָאֵל אֶתְעַטֵּר בָּהּ. וּבְגִין דְעֵגוּלָא וְרַבּוּעָא דָּא אָנוּן

שְׁבַתוֹתֵי, כְּלִילָן תְּרוּוֹיְהוּ בְשִׁמּוֹר דְכְּתוּב תִּשְׁמֹרוּ.

דְהָא שְׁבַת עֲלָאָה חָכָא לָא אֶתְכְּלִיל בְּשִׁמּוֹר אֶלָּא

בְּזָכוֹר, דְהָא מִלְפָּא עֲלָאָה בְּזָכוֹר אֶסְתָּיִים. וְעַל דָּא

אֶקְרִי מִלְפָּא דְשְׁלָמָא דִּילֵיהּ, וְשְׁלָמָא דִּילֵיהּ זָכוֹר

אִיהוּ. וְעַל דָּא לִית מַחְלוּקַת לְעִילָא.

בְּגִין דְתֵרִין שְׁלוּמוֹת לְתַתָּא חַד יַעֲקֹב וְחַד יוֹסִיָּהּ.

וּבְגִין כְּדָּ בְּתוּב תֵּרִי זְמַנִּי (יִשְׁעִיָּה נ"ו) שְׁלוֹם שְׁלוֹם

לְרַחוּק וְלִקְרוֹב. לְרַחוּק דָּא יַעֲקֹב, (דף ו' ע"א) וְלִקְרוֹב דָּא

לשון הקודש

הַעֲלִינָהּ כָּאן לֹא נִכְלְלָהּ בְּשִׁמּוֹר, אֶלָּא
בְּזָכוֹר, שְׁהֲרִי הַמְּלַךְ הַעֲלִינָן מִסְתִּיִם
בְּזָכוֹר, וְעַל זֶה נִקְרָא מְלַךְ שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ.
וְהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ הוּא זָכוֹר, וְעַל כֵּן אֵין
מַחְלָקַת לְמַעְלָה.

משוים שְׁשֵׁנֵי שְׁלוּמוֹת לְמַטָּה – אֶחָד
יַעֲקֹב, וְאֶחָד יוֹסִיָּהּ. וּמִשׁוּם כְּדָּ בְּתוּב
פְּעֻמִּים (יִשְׁעִיָּה נ"ו) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק
וְלִקְרוֹב. לְרַחוּק – זֶה יַעֲקֹב. וְלִקְרוֹב – זֶה

אוֹתָם הַשְּׁנַיִם יֵשׁ שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת שְׁיֵשׁ לָנוּ
לְהַזְכִּיר, אֶחָד וַיְכַלּוּ, וְאֶחָד קְדוּשָׁ.

וַיְכַלּוּ יֵשׁ בּוּ שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשׁ תִּבּוֹת,
וּבְקְדוּשָׁ שְׁאָנוּ מְקַדְשִׁים יֵשׁ שְׁלֹשִׁים
וְחֲמִשׁ תִּבּוֹת, וְהַבֵּל עוֹלָה לְשַׁבְּעִים שְׁמוֹת
שְׁהַקְדוּשָׁ בְּרִידָּהּ הוּא וּבְנִסְת יִשְׂרָאֵל
מִתְעַטְרִים בָּהֶם. וּמִשׁוּם שְׁהַעֲגוּל וְהַרְבּוּע
הַזֶּה הֵם שְׁבַתֵּי, שְׁגִיָּהֶם כְּלוּלִים
בְּשִׁמּוֹר, שְׁכְּתוּב תִּשְׁמֹרוּ. שְׁהֲרִי הַשְּׁבַת